

Banksy: *Vonalkód*, 2004
© adicorbetta

SZUPERHATALOM

Mindig csodáltam az olaszok építészeti tudatosságát. Chiostró Bramante – így hívják a Santa Maria della Pace templomnak támaszkodó kolostort, mert annál, hogy kik lakják, fontosabb, hogy ki tervezte az épületet. És igazuk is van, mert a kolostort ma már nem lakja senki, elfogytak a fürge barátok, de a kiállítások megmaradtak. Épp Banksyt állítják ki, 90 munkáját, megszüntetve azt a biztonságos képletet, hogy ami kint van, az Banksy, ami bent, az Raffaello. Jöhetnek a következő megoldandó kérdések, például Banksy titka. Mintha nem is volna titok, az a jó benne, hogy mindenki érti. Érteni véli. Van egy könnyen megfejthető üzenet, ami többnyire – ellenség. Mint a régi viccben: mi volt a gyűlésen? Churchill beszélt. Miről beszélt? A fasizmusról. És mit mondott? Ellenezte. Mi van a falon? Banksy-kép. És miről? A világról. És mit mond? Ellenzi. Ellenzékben vagyunk önmagunkkal, ami nem éppen konstruktív megoldás, és lehet, hogy csak addig érdekes, amíg a nép szava. Jó lesz sietni, mert előbb vagy utóbb kiderül, ki is beszél a nép nevében.

Banksy, a visual protest, Chiostró del Bramante, Róma, 2021. április 11-ig

ÚGYIS – ÚGYSEM

Áprilistól augusztusig tartott volna, ehelyett most szeptembertől januárig lesz a Cindy Sherman-kiállítás Párizsban, a Louis Vuitton Fondationnál. Amire azt is lehet mondani, mekkora szerencse, hogy nem maradtunk le róla, meg azt is, hogy nem mindegy, mikor nem látjuk? Azt is lehet mondani, hogy nem mindegy, mit állítanak ki a Vuittonnál, amikor úgyis elmegy oda az ember, hogy lássa az épületet? Vagy úgysem megy el oda, mert mindenféle második és harmadik hullámok keresztezik az útját.

Ha valamiért mégis minden jóra fordulna, akkor most lesznek új Sherman-

Cindy Sherman: *Untitled 465 (Cím nélkül 465)*, 2008, 163,8 x 147,3 cm
© Cindy Sherman / © Metro Pictures, New York

képek, folytatódik az *Untitled#* sorozat, és megint járathatja a néző az agyát azon, hogy voltaképpen hol a határ, hol válik el az önarcképi megszállottság és az önimádat. Miért van az, hogy Rembrandtnál eszünkbe sem jut, hogy ez az ember mennyire bele volt szeretve a saját húsos arcába. Csak mert nem szépítette meg magát? Cindy Sherman néha szépíti, néha rondítja magát – akkor ez most mit jelent? Mi az állítás? Hogy van? De a fénykép már az exponálás utáni másodpercben múlttá válik. Akkor volt? Lehet a múlandóság ellen a múlttal harcolni? Fényképezek, tehát voltam?

Cindy Sherman, Fondation Louis Vuitton, Párizs, 2021. január 3-ig

SÜKET VAGY?

Nem nagyon tűnt föl, mert nem volt rá lehetőség, hogy föltűnjön, de 2020 Beethoven-év volt, 250. születésnap. Januárban még azon kellett töprengeni, vajon szüksége van-e Beethovennek születésnapjára vagy évi kampányra, vagy az volna a jó, ha nyugodna szépen a zeneszerzővilág tetején, a hármas csúcson Bach és Mozart között. Aztán lepergett az év anélkül, hogy Beethovennel bármi is történt volna. Vagy majdnem így pergett le, mert a Kunsthistorisches Museum szép hajrát nyitott, és Beethovent mindenféle képzőművészekkel hozta össze, akik általa vagy vele lettek többek, mások, érthetőbbek vagy érthetlenebbek. Elég nagy a választék, és időben szépen szét van szórva. Goya huszonkét évvel volt idősebb, mint az őt (talan) inspiráló Beethoven, Idris Khan viszont a legutóbbi Beethoven-év (1977) idején még nem is élt. Valaki közvetít valakik között. De tényleg Beethoven az?

Beethoven bewegt, Kunsthistorisches Museum, Bécs, 2021. január 24-ig

70 KÖRÜL

Ahogy Gorcsev Iván mondta: kutyának való a gazdagság, ha nincs kivel elverni a pénzt. Ennek a gondolatnak köszönhetik a Rejtő-olvasók Vanek urat, így nem sok kétely marad az igazsága körül. A gyűjtő is mintha hasonlóan gondolkodna: kutyának való a művészet, ha nincs kivel megosztani. Így aztán Rafael Jablonka, miután három éve bezárta kölni galériáját, úgy döntött, hogy a gyűjteményéből az Albertina rendezhet kiállítást. A gyűjtemény hatalmas, amerikai és német művészek alkotásai, és Jablonka a kedvenceitől évente esetenként többször is bevásárolt, így aztán szűkítette a választékot. *My Generation* – ez a kiállítás címe, és ennek megfelelően Jablonka generációs társai állítanak ki, a hetven körüli képzőművészek. Miquel Barceló (mondjuk ő öt évvel fiatalabb), Damien Hirst (ő meg tizenhárom évvel ifjabb), Ross Bleckner (ő viszont három évvel idősebb), Francesco Clemente (ő meg tényleg egykorú).

Sherrie Levine: *Fountain Buddha (Buddha-szökőkút)*, 1996, Albertina, Bécs
© The Jablonka Collection / © Sherrie Levine

Összegyűlnek és értik egymást. Vagy bevesznek maguk közé, vagy maradunk öreg barátainknál.

My Generation. Die Sammlung Jablonka, Albertina Museum, Bécs, 2020. október 2. – 2021. február 21.

John Baldessari: *Beethoven's Trumpet (with Ear) Opus # 132 (Beethoven trombitája [füllel] Opusz # 132)*, 2007, gyanta, üvegszál, bronz, alumínium, elektronika
Fotó: KHM-Museumsverband / © John Baldessari / © Sprüth Magers and Beyer Projects